

Jo, vi er Quislings barn | Eirik Eiglad

Ingen i dagens Norge har direkte skyld i jødeforfølgelsene. Men vi tilhører den kulturen som muliggjorde tilintetgjørelsen av de europeiske jødene.

1 | DEBATT

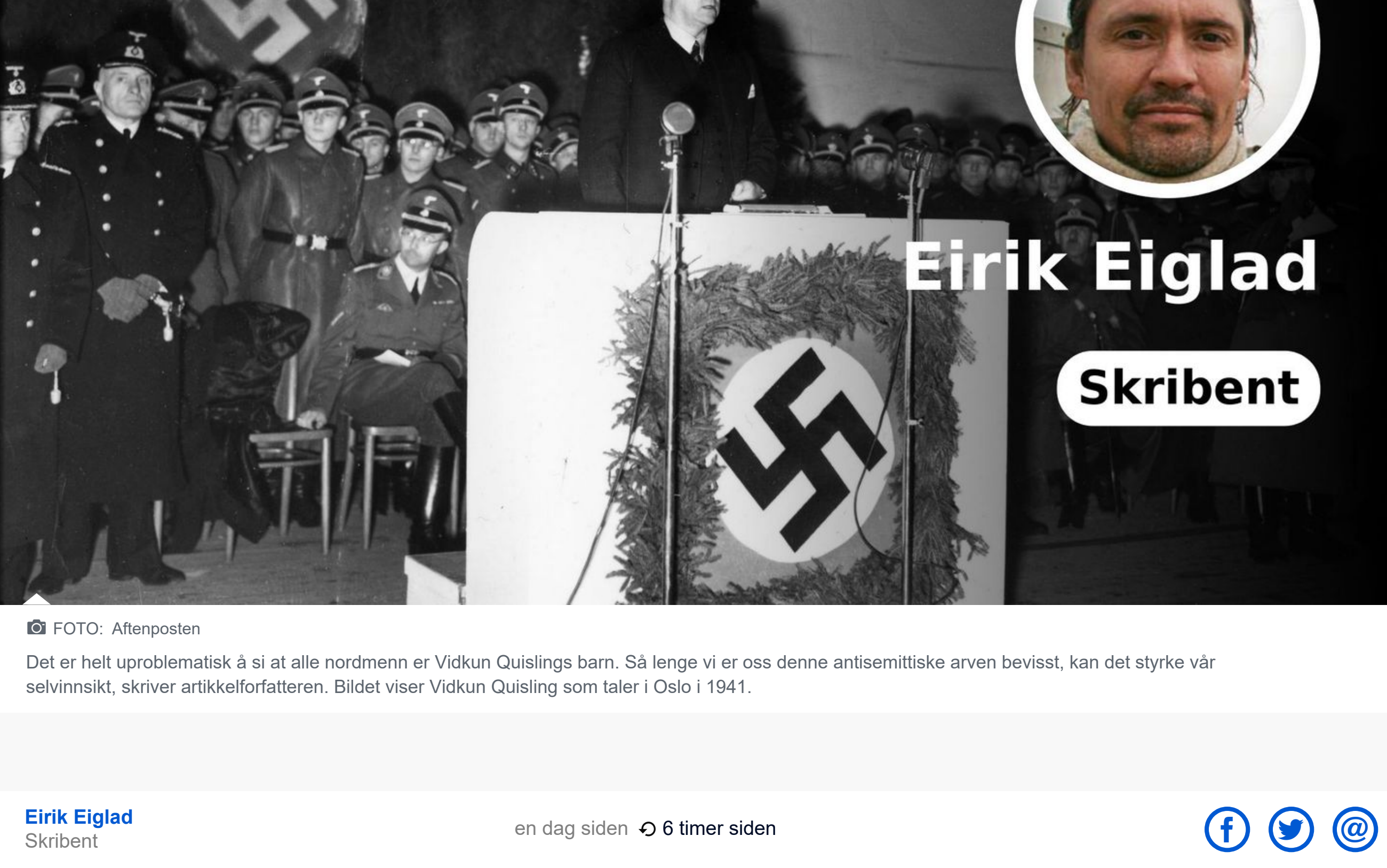

FOTO: Aftenposten
Det er helt uproblematisk å si at alle nordmenn er Vidkun Quislings barn. Så lenge vi er oss denne antisemittiske arven bevisst, kan det styrke vår selvinnsikt, skriver artikkelforfatteren. Bildet viser Vidkun Quisling som taler i Oslo i 1941.

Eirik Eiglad
Skribent

en dag siden · 6 timer siden

Den israelske ambassadøren [Raphael Schütz vekket harme](#) da han i nylig kritiserte nordmenn han mente nedstammet fra Quisling. Jeg forstår ikke at dette er så problematisk. Vi er jo faktisk Quislings barn.

Reaksjonene lot ikke vente på seg. Partiet Rødt krevde umiddelbart at ambassadøren skulle sendes hjem. [SVs Karin Andersen mente tydeligvis at alt som hadde kommet frem i disse debattene bare var legitim kritikk](#). Selv Høyres Michael Tetzschner var indignert: Quislings tanker og dens tilhengere var en politisk utgruppe før, under og etter krigen, hevdet han. Det er få ting som opprører oss mer enn å bli minnet på vår antisemittiske historie.

- [Les om protestene mot Schütz' Facebook-innlegg: Høyre raggerer på Quisling-uttalelse fra Israels ambassadør](#)

Vårt politi sendte jødene i døden

Nå er det jo selvsagt ikke slik at alle nordmenn er nazister. Det er heller ikke slik at vi nedstammer direkte fra Vidkun selv. Det er ingen i dagens Norge som har direkte skyld i jødeforfølgelsene eller Holocaust. Men vi tilhører den kulturen som muliggjorde tilintetgjørelsen av de europeiske jødene. Det var vårt politi, våre embetsmenn og våre naboer som sendte de norske jødene til sin død.

 Politiet ber norske jøder om unnskyldning

Dette er egentlig ikke kontroversielt. Det er en del av historien vår. Ambassadøren mente seg feilsitert og ville ikke hevde at alle nordmenn nedstammet fra Quisling. Han siktet til konkrete uttalelser som sidestiller Israels politikk med Nazi-Tyskland, som hevder det er blodtørst som driver israelere til å drepe palestinere og som mener Israel ikke er en legitim stat.

Schutz mente – helt korrekt – at dette var særdeles usmakelige påstander fremsatt av noen mennesker som *burde* vite bedre. For Schutz var *det innholdet i disse uttalelsene* som beviste slektskapet til Quisling.

Nordmenn har et spesielt ansvar

I motsetning til Schutz mener jeg at alle nordmenn er Quislings barn, men jeg mener samtidig at dette er helt uproblematisk. Så lenge vi er oss denne antisemittiske arven bevisst, kan den bare styrke vår selvinnsikt og hjelpe oss til å ta ansvar for tidligere generasjoners ondskap og dårskap.

Dette er ikke et spørsmål om arvesynd eller kollektiv skyld. Nordmenn i dag har selvsagt ikke *skylden* for Quislings regime. Men vi har samtidig et helt spesielt *ansvar*. Det skjedde *her*, det skjedde *hos oss*, og dette er noe som angår oss alle. Siden antisemittismen har fornet vår historie, bør denne erkjennelsen forme vår fremtid.

Vi er barn av ideologier

Dette ansvarsprinsippet gjelder selvsagt ikke bare nordmenn, men også andre religiøse, etniske og ideologiske grupperinger.

Kirkeledere som i dag fornekter Israels rett til å eksistere, har ikke tatt oppgjør med Martin Luthers jødehat. Polakker som fraskriver seg ansvaret for landets dødsleire, har ikke tatt et oppgjør med polsk antisemittisme. Kommunistere krever Israels undergang, har ikke tatt et oppgjør med Stalins antisionisme. Vi er barn av tradisjoner og vi er barn av ideologier.

Økende antisemittisme og antisionisme

Men det dreier seg jo ikke bare om noen løse påstander i sosiale medier. Hva er det som har skjedd i den norske offentlige debatten de seneste tiårene som kan forklare ambassadørens krasse uttalelse?

Kan det ha vært den grovt antijødiske [kronikken Jostein Gaarder skrev i 2006](#), som mobiliserte hele det intellektuelle Norge til hans støtte? Kan det ha vært de voldsomme [antijødiske oppføynene i Oslo 2009](#), som gikk helt under radaren til det offentlige Norge? Sikter han kanskje til bordingen av [Mavi Marmara](#) i 2010, som viste Medie-Norges slagside? Eller kan det ha vært mer nylig, der den veldige norske fagbevegelsen gikk inn for å [boikotte verdens eneste jødiske stat](#)?

- [Forfatter Jostein Gaarder nyanserte og beklaget senere formuleringer i sin kontroversielle kronikk fra 2006, men debatten om den blusset opp igjen i 2014.](#)

Det kan ha vært alle disse eksemplene. Schutz uttalte kanskje både krasst og klønete, men ytringene falt ikke i et vakuum. Det har skjedd dramatiske endringer i den norske offentlige debatten de siste årene. Åpenbare antisemittiske og antisionistiske standpunkt blir i økende grad fremsatt og anerkjent som «legitim kritikk». Dette er holdninger som tidligere begrenset seg til ekstreme miljøer.

Ekstreme holdninger vinner terreng

Slik sett skal man ikke forvente altfor mye av Rødt, som alltid har hevdet at okkupasjonen startet i 1948 og at Israel bare er et kolonialistisk brohode i Midtøsten. Dette partiet henger fast i tradisjoner som har båret frem notoriske antisionister som Peder Martin Lysestøl og Trond Ali Lindstad. Deres krav om at ambassadøren skal utvises kan derfor ikke tillegges noen vekt. Men disse ekstreme holdningene vinner terreng i Norge, og dette burde bekymre flere enn den israelske ambassadøren.

Påstander om at den jødiske okkupasjonen begynte i 1948, at Israel er en apartheidstat, eller at Israels politikk kan sammenlignes med Nazi-Tyskland, er ikke bare feilaktige og usmakelige – de er livsfarlige. Slike holdninger må aktivt motarbeides. Vi er Quislings barn. Ansvaret hviler på våre skuldre.

Oppdatert med lenke til Karin Andersens uttalelser.

- [Følg og delta i debattene hos Aftenposten meninger på Facebook og Twitter.](#)

Fikk du med deg disse sakene?

Anbefalte saker fra debattedaksjonen:

Noe er pill råtten i Svenska Akademien
Les Ingunn Olands kommentar

Kongehuset og den hardtarbeidende Playboy-modellen
Les Jostein Gaarders kommentar

Partering først! Del & Lik!
Jan Arild Snoen kritiserer mediens morbid interesse for parteringsdrapet i Danmark.

Høyrepopulister får mer respekt enn de fortjener
Les Bjørn Stærks kronikk.

Det er en misforståelse at norsk politisk debatt må være anstendig. Det må den ikke.

Studerer ikke studentene lenger?
Dramatisk fall i kvaliteten på universitetene, skriver Torbjørn L. Krutten og Bernt Hagbøl.

Skyldes dårlige studiereformen?
Professor Tor Egl Fønstad spør.

Kvinner med død barn i magen får ordne opp selv

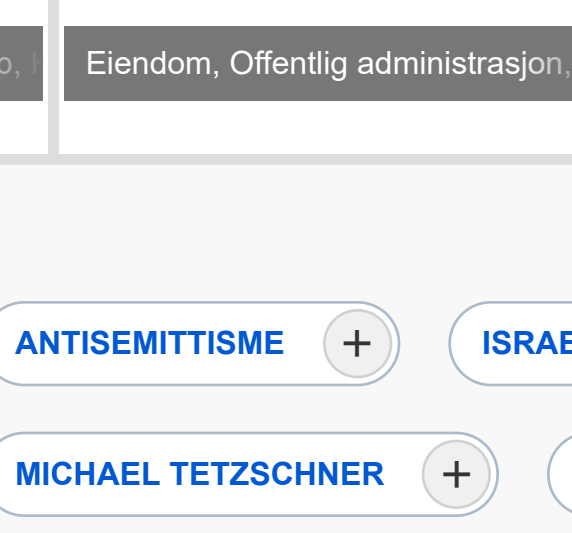

Hadde jeg dødd av undervekt, hadde det hverken vært helsevesenets eller min mors feil
Les Linnéa Myhres innlegg.

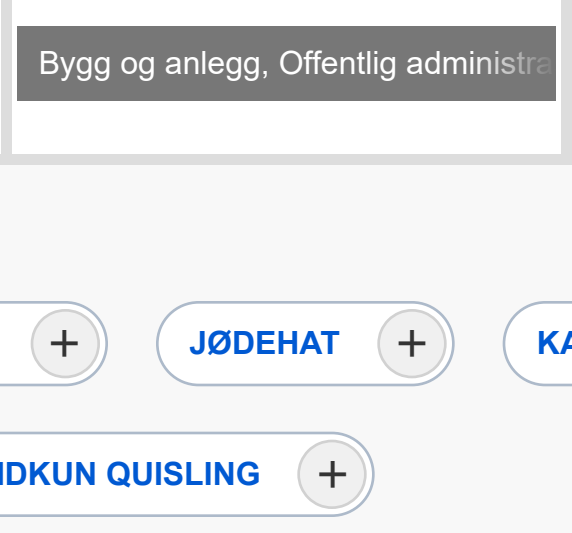
Jobb

Alle Stillinger

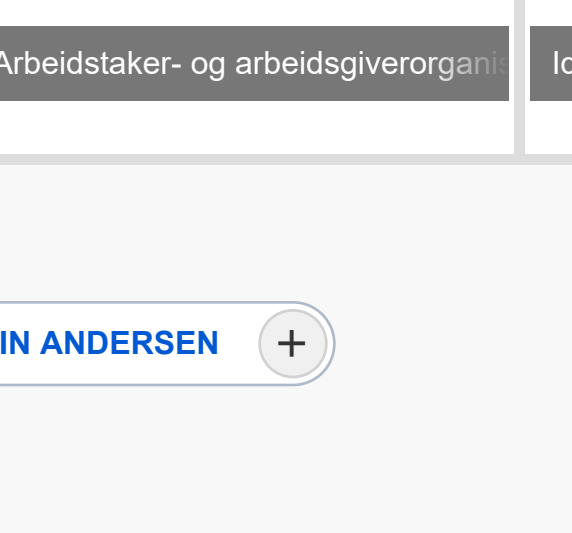
Lederstillinger

Miljøsjef
Universitetet i Oslo

Direktør
Direktoratet for byggkvalitet (DBK)

Helsepolitisk rådgiver
Den norske legeforening

Elendom, Offentlig administrasjon

Bygg og anlegg, Offentlig administrasjon

Arbeidsaker- og arbeidsgiverorganisasjoner

ANTISEMITTISME + ISRAEL + JØDEHAT + KARIN ANDERSEN +

MICHAEL TETZSCHNER + VIDKUN QUISLING +

38 kommentarer

Velkommen til debatt! Vi er glade for dine bidrag, men vær vennlig og bruk fullt navn. Innlegg blir lepende moderert. Les mer [her](#).

Si din mening, Torgeir Omal

PUBLISER KOMMENTAR

POPULERE

Lars E Hansen
for 14 timer siden (redigert)

Takk for at du våger å påpeke dette! Dessuten usedvanlig godt skrevet. Anders B. Breivik var også en av oss, uten at vi våger å ta et oppgjør. Tyskerne har fremdeles problemer med å snakke åpent og ærlig om den andre verdenskrig, tross Zygmunt Baumans geniale bok om modernismen og holocaust.

Visn bare Kvistlyng (Quislings egentlige familienavn) fra Fyresdal i indre Telemark en nordmann. Men var én blant mange som sympatiserte med nazistene. Mange var uopplyste - andre meldte seg inn i NS for å...

[Svar](#) 20 Anbefaler

frankern_olsen
svarte Lars E Hansen for 4 timer siden

Hvis du vil ha noe fullendt kan det ikke være demokrati i noen som helst form. Demokrati som alle andre styreform har den viktigste ondskap til felles: statisme. Statisme er en gruppe sin rett til å tvinge og besjele andre grupper.

Bare samfunn uten stat kan oppnå å bli fullendt. Alle samfunn som inkluderer stat er tvunget til systematiske, og kontinuerlige endringer etter formelen: fiks en feil - legg til to nye.

Det er først når vi også får fri konkurranse også for sikkerhetstjeneste og...

[Svar](#) 2 Anbefaler

Tom Larsen
for 1 dag siden

Det motarbeides veldig enkelt ved å stemme til høyre for AP, og ta inn mindre innvandrere fra islamske samfunn.

[Svar](#) 17 Anbefaler

Niri Baklid
svarte Tom Larsen for 8 timer siden (redigert)

Har Quisling barn utelukkande blant innvandrere og parti frå AP og mot venstre?

[Svar](#) 5 Anbefaler

SE 3 FLERE SVAR

SE 22 FLERE KOMMENTARER

LES OGSÅ

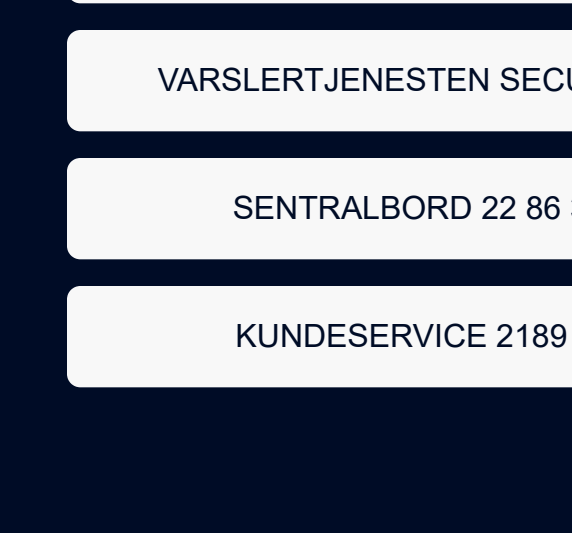
Gode vet at jeg skre etter «mageproblemer» 28. januar 2008. Hvor mye vet de om deg? Slik finner du det ut | Karl Phillip Lund

Jobber du for mye, minsker sjansen for suksess. Morten Hansen har funnet det perfekte antall timer for å nå til topps.

Stor prisoversikt: – Koster det virkelig 1800 kroner å ta taxi fra flyplassen?

Vurderer å droppe trikketunnel – kan spare inntil 200 millioner

Her kan du finne ut om du er rammet av Facebook-skandalen

Politisk påvirkning er gammel, men dette er nytt: Nå vandrer makten mellom PR-bransjen og regjeringkontorene | Harald Staughelle

TIL FORSIDEN

TIL TOPPEN